

İbni Sina'nın Doğumunun 1000. Yılı

Çıkış Tarihi: 15.12.1980

Seri Numarası: 586

İslam filozofu ve hekimi. Günümüzde Özbekistan sınırları içinde yer alan Buhara yakınlarındaki Efşene'de 980 yılında, doğmuş, 1037'de günümüzde İran sınırları içinde yer alan Hemedan'da 57 yaşında ölmüştür. Mezarı Hamedan'da bulunmaktadır. Batı dünyasında "Avicenna" olarak tanınır.

Erken yaşta Kur'an'ı ezberlemiş; dil, edebiyat ve fıkıh öğrenimi görmüştür. Buhara sultanı Samanoğlu Nuh İbni Mansur'u tedavi ederek ölümden kurtarmış; sonrasında da henüz 18 yaşındayken saray hekimliğine getirilmiş ve sarayın zengin kütüphanesi emrine girmiştir.

Tam bir orta çağ hezarfeni olan İbn-i Sina insanlığın o güne değin ilahiyatta, metafizikte, felsefede, mantıkta, tıpta, eczacılıkta, matematikte, astronomide, psikolojide, sosyolojide, tarihte, coğrafyada ve simyada yarattığı düşünce birikimine hâkim olmakla kalmamış, bunları geliştirmiştir. Eserlerini, döneminin bilim dili olan Arapça ile yazmış; bazı edebi eserlerini ise Farsça kaleme almıştır.

İbni Sina'nın, 1025 yılında yazmış olduğu ünlü eseri Tıp Kanunu (El-Kanun fi't-Tıb), Avrupa'da ve İslam Dünyasında tıbbi başvuru kitabı olarak kabul edilmiştir. Bazı eserleri 20. yüzyıl başına kadar dünya üniversitelerinde kaynak kitaplar olarak incelenmiştir. Kitapta, çiçek, kızıl, kızamık, menenjit, şarbon ve parazit enfeksiyonları gibi çeşitli enfeksiyon hastalıklarının belirtileri, prognozuna ve özgül tedavilerine ilişkin detaylar yer almaktadır.

On dokuzuncu yüzyılda, Pasteur tarafından kanıtlanan mikrop teorisinden yüzyıllar önce; hastalıkların havada bulunan mikroskopik ölçekteki taneciklerle ve vücut sıvılarıyla bulaştığını ileri sürerek bulaşıcı hastalıklara ilişkin bilimsel anlayışta bir devrim yaratmıştır. Hastalıkların kontamine su ve toprak yoluyla yayılabileceğini öne sürmüştür. Bulaşı durduran karantina yöntemlerinin bulunmasına ve çağdaş halk sağlığı anlayışının tesis edilmesine öncülük etmiştir. Kuduz hastalığını yüksek bir doğruluk düzeyiyle tanımlamış; enfekte hayvanların

tükürüklerinde zehirli olarak tanımlamış olduğu bir madde bulunduğunu fark etmiş, ısırık yaralarına dikiş atılmamasını ve bu zehirin kanatılarak akıtılmasını tavsiye etmiştir.

İbni Sina'nın doğumunun 1000. yılı vesilesiyle hazırlanan pulun tasarımı, İbni Sina konusunda da değerli araştırmaları ve yayınları olan ünlü tıp tarihçisi Ordinaryus Profesör Doktor A. Süheyl Ünver tarafından yapılmıştır.

Görsel PTT A.Ş. Genel Müdürlüğünün izniyle PTT Pul Müzesi Türk Pulları Arşivinden alınmıştır.